

SONNENSCHN, Carl, Duits priester, sociaal voorman en studentenleider (Düsseldorf 15 juli 1876 - Berlijn 20 februari 1929).

Studeerde theologie te Bonn (1894) en te Rome (1894-1901), waar hij zich tot sociaal voorman en studentenleider ontwikkelde. Kapelaan in het Rijnland (1902-'06), sinds 1906 verbonden aan het christelijk vakverenigingswerk te Mönchen-Gladbach; als zodanig was hij de bezieler van een centrum voor sociale studie dat naam maakte en ook vele buitenlanders aantrok. Na de Eerste Wereldoorlog trok hij naar Berlijn, waar hij tot zijn dood als zielzorger werkzaam was.

Te Rome had Sonnenschein een aantal Vlaamse medestudenten, o.w. J. Persyn. In zijn centrum te Mönchen-Gladbach ontving hij talrijke Vlaamse voormannen, o.w. J. Belpaire, pater Rutten, Dries de Vos, Prosper Thuysbaert, Val. Claes, Jozef Cardijn, Frans van Cauwelaert en ook Floris Prims, die erin slaagde de progressieve democraat Sonnenschein te redden van een veroordeling door integralistische kerkinstanties te Rome. In een uitgavenreeks die Sonnenschein te Mönchen-Gladbach publiceerte, verscheen in 1916, met een voorwoord van Sonnenschein, een werkje van Lodewijk Dosfel over *Die Flämische Studentenbewegung*, het eerste van een talrijke reeks nummers over Vlaanderen (o.m. van F. Jostes, H. Brühl e.a.). Een poging van Sonnenschein om Vlaanderen met het christelijk gedeelte van het Duitse taalgebied te laten samenwerken tegen de invloed van de loge moest ten gevolge van de oorlogsomstandigheden onuitgevoerd blijven. Als grote-stadsapostel in Berlijn vond hij ook contact met uitgeweken activisten, o.w. M. R. Breyne, G. K. Rooms en M. van de Kerckhove, wie hij stoffelijke en geestelijke hulp verleende.

Nog na zijn dood zou de figuur van Sonnenschein, via de in 1931 verschenen Nederlandse vertaling van de roman *De heilige Proletariër* van Franz Herwig, inspirerend werken op Ernest van der Hallen en een reeks jongeren uit het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond (AKVS) om in een kleine keurbeweging (Ruusbroec) nationaal, sociaal en religieus te ageren in het Vlaamse studentenleven.

LITERATUUR : K. Hoeber, *Dr. Carl Sonnenschein* (1930); - E. Thrasalt, *Dr. Carl Sonnenschein* (1931); - C. Hesseling, *Een woord in het voorportaal*, in Fr. Herwig, *De heilige Proletariër* (Nederlandse vertaling, 1931); - M. Schous, *Dr. Carl Sonnenschein* (1933); - D. Daneel, *Dr. Karl Sonnenschein, de paus van Berlijn* (1939); - M. Grote, *An den Ufern der Weltstadt. Ein Gedenkblatt an Dr. Carl Sonnenschein* (1940); - H. Nieskens, *Zielzorg te middernacht. Het leven van de priester Carl Sonnenschein* (1955); - E. Poulat, *Intégrisme et Catholicisme Intégral* (1969). **AMANDUS DUMON**